

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklēsiastikē Istorya, Eklogai Apo Tōn Istoryōn
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoreetus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

Caput III. De secunda damnatione Acacii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

semel, iterum ac tertio contestantibus. Primum quidem protestationis libellum funiculo ad hanc circumligantes, uni ex Legatis suspenderunt; secundum vero in codicem immiserunt: tertium olerum cophino inserentes, ad Legatos miserunt, ut scribit Theophanes in Chronico. Cujus verba ex versione Anastasii Bibliothecarii ita sunt corrigenda: *διά την βίβλον επικαλλεται*. His ita gestis, Legaris sedis Apostolicae opperti ignominia ac dedecore revertuntur; cum non solum ea ad quam agenda missi fuerant, non egissent: sed cum Petro, ad quem expellendum directi erant, inita communione polluti essent. Porro Zenonis & Acacii litteras, quas illi ad Felicem Papam rescriperant, Roman redeentes secum detulerunt, plena contumeliarum in Joannem: Petri vero laudibus ac preconis refertas. Epistola quidem Zenonis Augusti partem refert Evagrius in libro 3. De Acacii autem epistola Felix Papa, & Synodus Romana, & Gelatius in gestis de nomine Acaci passim loquuntur. Post dictum Legatorum ex urbe Constantinopoli, Felix defensor Ecclesie Romanae, quam Felix ex Latero suo Legatum miscerat, cum Vitalis atque Misenus ex sacerdotali collegio electi suffissent, ut testatur Felix in libello ad Zenonem Augustum, cogente morbi necessitate tardius subsecutus, ita contumeliosè exceptus est ab Acacio, ut nec eum in conspectum suum admittere sustinuerit, ut testatur Felix in sententia damnationis Acacii. Addit Liberatus Felicem praterea detrufum esse in custodiam, & chartas ejus ablatas: ideo scilicet quod Acacio ac Petro, sicut Vitalis ac Misenus fecerant, communicare noluisset. Priusquam Legati Romam reversi essent, fama adventum eorum præveniens, prævaricationem eorum ubique divulgaverat. Sed & Monachi Accemitenenses, quorum dux erat Symmeones, veloci cursu prægressi, Felicem Papam de cunctis que acta erant Constantinopoli, certiorem fecerant. Tandem igitur ingressis in urbem Legatis, Felix Papa Synodum sexaginta septem Episcoporum collegit in Basilica beati Petri. Illic Vitalis ac Misenus cum legationis sibi mandate rationem reddere juberantur, ad vanas excusationes conversi, vim sibi factam, seque hostili more captos, & in carcere detuleros chartis omnibus sibi ablatis, conquisti sunt. Fraudibus denique ac fallacibus circumventos, se nescientes Petro Alexandino communicales dixerunt. Quae cum dicenter, inducunt in iudicium Symone Monachus, convicti eos mendacii. Eo enim tempore quo ad celebranda Missarum solennia una cum Acacio processerunt, Apocrisiarios Petri simul adiunxisse & nomen Petri, quod ante nonnisi tacite & occulte in Ecclesiasticis tabulis legebatur, ipsis tunc præsentibus, palam inter Altaria recitatum esse docuit. Præterea Legatos nunquam sermonem conferre voluisse cum Orthodoxis qui eos adibant Constantinopoli, nec litteras Felicis Papæ reddendas iis curasse ad quos fuerant scriptæ. Quin etiam Silvanus

A Presbyter, qui unà cum Legatis versatus erat Constantinopoli, cuncta quæ à Symone dicta erant, verissima esse, testimonio suo confirmavit. Quibus compertis, Felix Papa primò quidem Vitalem ac Misenum Episcopos Sacerdotio simul & Communione privavit. Petrum deinde Alexandrinum, & Acacium Constantinopolitanum à sacerdotali collegio, & ab Ecclesiastica Communione pronuntiavit alios. Hæc est prima damnatio Acacii in Synodo Romana, quæ collecta est anno Christi 484, die 5. Cal. Augusti, Theodosio & Venantio Cosl. ut colligitur ex sententia depositionis, quam Felix Papa ad Acacium misit. Hujus autem Synodi Romanae unicum hodie superest fragmentum, quod refert Evagrius in cap. 21. libri 3. pars scilicet sententia ab universa Synodo prolatæ in Petrum & Acacium. Quanquam in supradicto Evagrii loco Acacius diserte non dicitur fuisse depositus. Nempe Evagrius priorem duntaxat partem sententiae Synodalis referre satis habuit; Posteriorum vero partem in qua depositus & excommunicatus erat Acacius, de industria prætermisit: sive quod id ipsum jam antea retulerat, in cap. scilicet 18. eiusdem libri: sive quod honori sedis Constantinopolitanæ consulturum se existimavit, si id reticeret, quod Constantinopolitanos Antistites molesto animo ferre non ignorabat.

C

Caput III.

De secunda damnatione Acacii.

P Ost damnationis sententiam, omnium Episcoporum, qui tunc aderant ore in Acacium prolatam, Felix Papa aliquantis per substitutis, nec eam protinus ad Acacium mittendam putavit; expectans videlicet num Acacius resipisceret, & mutato proposito sese ab hereticorum communione revocaret. Verum Acacius, tantum absit ut priora delicta correxit. Quin potius ex Principis favore ac patrocinio fiduciam sarmens, graviora adhuc adjectit. Quippe Calendione Orthodoxo Episcopo è sede sua dejecto, quem ipse Episcopum ordinaverat, Petrum Fullonem, & à sede Apostolica, & ab ipso antea damnatum in Antiochenium Ecclesiam innisit. Ex quo factum est, ut Eusebiani hereticis aditus panderetur. Pulsis enim Catholicis Sacerdotibus, in eorum locum subrogati sunt heretici, ut testatur Gelatius, tum in Epistola quam scripsit ad Episcopos Dardaniae, tum in ea quam scripsit ad Episcopos Orientales. Quod si quis Episcoporum Orientis, qui tunc iussu Zenonis depositi sunt, nomina scire desiderat, hæc sunt: Nestor Tharcensis, Cyrus Hierapolitanus, Joannes Cyrestensis, Romanus Chalcidis, Eusebius Samotatenus, Julianus Mopsuestenus, Paulus Constantini, Manus Hemerius, Andreas Theodosiopolis Episcopi; quos Imperator Zeno ob-

182 De Acacio Constantinopolitano Episcopo,

eamdem causam ac Calendionem sedibus suis ejecit ; et quod scilicet Illo ac Leonio Tyrannis favisse dicerentur. Ethic quidem erat praetextus Imperatoris. Vera autem causa expulsionis illorum haec fuit , quod Henotico Zenonis edito subscribere recusarent, ut scribit Theophanes in Chronico pag. 115. & Nicephorus in libro 16. cap. 12. Hanc calamitatem Antiochenis Ecclesie cum Felix Papa , sive ex Calendionis , sive ex aliorum litteris didicisset , Synodus Episcoporum colligit in Basilica B. Petri Apostoli : cui interfuerunt quadraginta tres Episcopi , quorum princeps erat Candidus Episcopus Tiburtinus. In hac Synodo Petrus quidem Fullo , utpote qui tyrannico more Antiochenam Ecclesiam occupasset , anathemate perculsus est. Acacius vero cum Petro Alexandrino , iterata excommunicatione damnatus. Exstat Epistola Synodica hujus conscripta ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes. In qua duplex Acacii excommunicatione , duæ item Synodi Romanae , in quibus damnatus est Acacius , clare ac distincte commemorantur. Nam prima quidem Synodus Romana designatur his verbis quæ leguntur initio hujus epistole : *Cum Vitalis atque Misenius nostro iudicio constituti , causas mandata sibi profide legationis exponerent , quoniam astutiores sunt filii lucis filii tenebrarum , pravaricatores mandata sibi legationis circumveniente magisque opprimente Acacio , sunt reperti , &c.* Deinde prima Acacii damnatio refertur his verbis : *Acacium quoque membris Christi perniciosissimis inhiantem , & per civitatem sacerdotum & presbyterorum Ecclesiam dissipantem , inter Episcopos sanctos , atque inter Christianos judicavimus non haberi , &c.* Altera autem Synodus Romana , & secunda ejusdem Acacii damnatio paulo post memoratur his verbis : *Unde nunc causa Antiochenae Ecclesiae apud beatum Petrum Apostolum collecti , rursum dilectione vestre morem qui apud nos semper obtinuit , properavimus indicare.* Et aliquanto post : *Sic autem Acacius impietatem pestiferam damnacionis terredit , ut etiam dejectus insultet , ut scissus seire non definat ; & cum omnes extra corpus habeatur , eis tamen membra dilaceret.* Et de scriptum esse testatur : *Impius cum venerit in profundum malorum contemnit , adjiciens deteriora prioribus , persequendo jam mortuos , eis anima graviter delinquendo , condemnationem secunda mortis incurrit.* Qui Calendione Episcopo sancto , quemadmodum cognovimus , super ejuslo , Petrum roties & a se ante daturatum , in ejus immixta Ecclesiam . Dicit hic aliquis non duplum Synodum Romanam his verbis quæ protulimus , designari ; sed duplum duntaxat actionem seu consensum unius Synodi : idque ex eo satis declarari , quod ea quæ in utroque confessu gesta sunt , una epistola continentur : cum si duplex revera fuisset Synodus , duæ quoque scribenda fuissent Epistole. Ego vero primum quidem ita respondeo ; quod ad hanc disputationem attinet , parum referre , utrum duplex

A an una tantum fuerit Synodus Romana. Mihi enim sufficit , dum Acacium iterata excommunicatione damnatum esse ostendero , quod initio hujus disputationis probandum suscepseram. Verum ulterius iam progredior , & plusquam politus sum , demonstrabo ; duas scilicet fuisse illas Synodos , in quibus damnatus est Acacius ; non autem duas actiones unius Synodi. Id autem his rationibus evincam. Utique quidem Synodus eodem anno , eodemque in loco collecta est , in Basilica scilicet B. Petri Apostoli , Venantio V.C. Consule ; id est , anno Christi 484. Sed prior quidem collecta est die quinto Calendas Augufti , ut colligatur ex subscriptione sententia depositionis à Felice Papa ad Acacium missa. Secunda vero congregata est Calendas Augufti , ut collegio ex subscriptione epistole Felicis Papa ad Zenonem Auguftum , quam primus in lucem edit Jacobus Sirmundus , vir de litteris optimus meritus. Ita quatuor duntaxat dierum spatium inter utramque Synodum intercessit. Ex quo factum esse opinor , ut ea quæ in utraque Synodo gesta erant , unica epistola complexi fuerint Episcopi. Ceterum priori quidem Synodo interfuerunt sexaginta septem Episcopi ; qui etiam sententia depositionis Acaci omnes subscripti erunt , ut docet subscriptio ad calcem illius sententia subjecta. Secunde vero Synodo interfuerunt quadraginta tres Episcopi , quorum princeps erat Candidus Tiburtinus , ut legitur in epistola Synodica ejusdem Concilii ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes. Denique prior quidem Synodus Romana à Felice Papa collecta est ad audiendam rationem legationis Vitalis atque Miseni , qui Alexandrina Ecclesie causa missi fuerant Constantinopolim. Altera vero Synodus causa Antiochenis Ecclesie congregata est in urbe Roma , ut testatur epistola Synodi Romanae , ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes , cujus verba superius adduximus.

In Capit IV.

De Aelis posterioris Synodi Romane.

Hujus posterioris Synodi , quæ Antiochenis Ecclesie causa Romæ celebrata est , Acta omnia intercederunt , præter Epistolam Synodicam , quæ scripta est universis Presbyteris & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentibus. Huic Epistole subiuncta erat sententia Felicis Papa in Acacium. Quæ cùm in priore Synodo Romana perscripta fuisset , suppressa est aliquando , sicut antea observavi. Tandemque paucis post diebus , cùm de Calendionis destituzione , & de violentia Petri Antiocheni irruptione multitudinum fuisset , collecta iterum Synodo constitutum est , ut eadem sententia per Tutum defensorem Ecclesie Romanae ad Acacium portaretur. Traditæ sunt eidem Tuto litteræ ad Zenonem